

Studieplan

Min demokratiska röst.

En demokratipodd
med nordiskt perspektiv.

Inledning

Bland många unga sker idag en förskjutning av de demokratiska samtalen, från valstugor och partimöten till digitala plattformar som Facebook och TikTok. Hur påverkar detta det demokratiska samtalet? Vilka ämnen är viktigast för unga idag och har demokratiska processer möjlighet att lösa vår tids största utmaningar i fråga om migration, klimathot och ett förändrat medielandskap?

Detta och mycket mer diskuteras i podden som leds av Li Skarin tillsammans med en ungdomspanel. Målet med podden är att stärka det demokratiska samtalet och samtidigt undersöka hur grundläggande demokratiska principer står sig i vår digitala tidsålder. Samtalen sker utifrån en nordisk kontext med återkommande reflektioner från nordiska experter och representanter.

Min demokratiska röst består av fem avsnitt och blir ett bra underlag för att diskutera unga, demokrati i utveckling och hur vi i Föreningen Norden möter samhällsutvecklingen.

Om podden Min demokratiska röst

De fem avsnitten är ca 30 minuter var, du finner dem och mer information om projektet på www.norden.se. Poddavsnitten är i dialogform och lättlyssnade, uppmuntra gärna deltagarna att lyssna igenom samtliga avsnitt redan innan första träffen men fokusera på några frågor vid varje träff. Genomför träffarna som en studiecirkel med era medlemmar eller bjud in unga i er närhet som kanske skulle vilja engagera sig i er verksamhet. Frågeställningarna kan också användas som underlag vid en heldagsutbildning eller som ett inslag under styrelsemöten eller medlemsträffar.

Om studiecirkeln

Denna studiecirkel kan genomföras digitalt eller vid fysiska träffar. Lyssna gärna igenom samtliga poddavsnitt före den första träffen. Studieplanen föreslår tre träffar men det går också utmärkt att komplettera med fler

träffar eller använda upplägget och diskussionsfrågorna vid ett kulturarangemang, diskussionskväll eller ett utbildningstillfälle.

Målgrupp är föreningsaktiva, såväl unga som äldre som vill diskutera demokrati, engagemang och öka sin kunskap om våra grannländer. Deltagarna behöver ingen tidigare erfarenhet av digitala möten även om cirkeln genomförs som en digital serie, men det är bra med grundläggande datakunskaper. Tips på digitala verktyg, förhållningssätt vid digitala möten och andra råd finner du på Studieförbundet Vuxenskolas hemsida under föreningsutveckling <https://www.sv.se/foreningsutveckling/digital-verksamhet/>

Cirkeln kan genomföras med en grupp av deltagare från hela landet från olika föreningar eller i en lokal förening.

Till cirkelledaren

Börja med att lyssna igenom poddarna. Din uppgift är inte att vara expert på ämnet, snarare att leda diskussionen och se till att alla kommer till tals. Om cirkeln ska genomföras digitalt är det bra att du bekantar dig med det digitala verktyget ni valt, lite innan träffarna. Tänk också på att arbetsfältet kan se olika ut för deltagare som medverkar via telefon eller läsplatta. Om det är en stor grupp eller många datorovana deltagare är det en fördel om du har en medhjälpare som kan stötta deltagarna via telefon under pågående träff. Lägg gärna upp diskussionsfrågorna i en Power Pointpresentation så underlättar du för deltagarna att fokusera på frågorna under träffen. Längst bak i studieplanen finns samlade tips och förslag på upplägg om ni väljer att genomföra cirkeln digitalt.

Upprätta en närvarolista och glöm inte att lämna denna till din SV-avdelning. Efter sista träffen bör du genomföra en utvärdering samt lyfta frågan om gruppen vill gå vidare och fördjupa sina kunskaper eller genomföra någon träff för repetition.

Håll kontakt med din SV avdelning för ytterligare hjälp och stöd. Här kan du också få tillgång till fler digitala verktyg och via www.sv.se tips om SVs övriga erbjudande till föreningar.

Demokratibegreppet

Inför cirkeln är det bra om deltagarna har lyssnat igenom de fem avsnitten, men fokus under den första träffen ligger på avsnitt ett och demokratibegreppet.

KOM I GÅNG!

Börja med att göra en presentationsrunda i gruppen, förslag på frågor:

- Namn
- Hemvist
- Uppdrag för Föreningen Norden
- Förväntning på studiecirkeln

Skriv ner deltagarnas förväntningar så att ni kan stämma av dessa under träffarna.

VAD ÄR DEMOKRATI?

Dela därefter in gruppen i mindre grupper, avsätt minst 20 minuter och börja med att göra en tankekarta kring demokratibegreppet. Skriv ordet "Demokrati" i mitten på ett pappersark eller digital whiteboard om ni möts på nätet. Låt sedan var och en i gruppen fylla på med sina reflektioner. Återsamla grupperna och jämför era tankekartor.

ATT VÅRDA OCH UTVECKLA DEMOKRATI

Dela in i nya mindre grupper och avsätt sedan 20 minuter för att svara på frågorna nedan. Se till att ni hinner lyfta alla tre frågorna:

- Tar vi demokratin förgivet?
- Har vi i samhället som helhet tillräcklig kunskap för att kunna vårda demokratin?
- Vilken roll kan Föreningen Norden spela i utveckling och bevarande av den demokratiska formen?

Gör en ny återsamling i helgrupp, gärna med lite frukt eller en kopp kaffe. Passa på att göra en bensträckare.

Dela därefter in deltagarna två och två och gör en avslutande bikupa:

- Finns det andra frågeställningar från det första avsnittet som ni vill lyfta?
- Vilka är de viktigaste frågorna ni diskuterat idag?

AVSLUTNING

Avsluta med att skapa en gemensam lista över vad ni tar med er från dagens träff in i föreningens eller styrelsens fortsatta arbete:

- Detta gör vi bra och vill vi fortsätta med i föreningen...
- Detta vill vi utveckla i föreningen...
- Personer, föreningar eller andra organisationer vi vill samverka med för att stärka föreningens demokratiska arbete

Kom överens om hur och var nästa träff äger rum. Inför att ni ses nästa gång är det bra att lyssna på avsnitt två och tre.

Till nästa gång:

Lyssna på avsnitt två och tre.

Tillit och engagemang

Välkomna till den andra träffen! Här lägger vi fokus på podd-avsnitt två och tre, tillit och engagemang.

Inled träffen med att göra en runda där alla deltagare får checka in sig och stäm av om det finns frågor eller reflektioner från den förra träffen eller kring podd-avsnitt två och tre. Använd chattfunktionen eller ett blädder-blocksark för att skriva upp eventuella punkter på. Avsätt 2-3 minuter per person.

TILLIT

Tillit är ett begrepp som återkommer i avsnitt två. Dela in er i grupper om tre och tre, avsätt 15 minuter och diskutera:

- Betyder ordet tillit samma för yngre och äldre eller skiljer sig begreppet bland olika åldersgrupper? Om ja, är det ett problem? Och hur kan vi i så fall överbygga skillnaderna?

Återsamla gruppen för att göra en gemensam lista kring tillitsbegreppet. Reflektera enskilt kring vad tillit betyder för demokratin. Skriv först ner era tankar var och en för sig, sedan på en gemensam whiteboard eller blädder-blocksark. Därefter öppnar ni för dialog kring nästa fråga:

- Vilken roll har vår förening i att stärka och tydliggöra tillit i samhället? Vilken verksamhet och vilka samarbeten kan vi skapa?

ENGAGEMENT:

Gör en ny gruppindelning och avsätt 20 minuter för frågor kring engagemang och tillhörighet:

- Tror ni att det engagemang och inkludering vi har gemensamt i de nordiska länderna skiljer sig från andra delar av världen?
- Skiljer sig engagemanget åt mellan de nordiska länderna?
- Skiljer sig inkludering och möjlighet till engagemang för minoritetsgrupper åt i de olika länderna?
- Vilken betydelse har vårt engagemang för demokratin?

Rotera grupperna och jämför era svar. Ta en bensträckare eller fikapaus.

SKOLANS ROLL

Gör ett gemensamt pass i helgrupp, se till att fördela ordet så att alla kommer tilltals. Om ni är en stor grupp kan ni med fördel bryta helgrupps-

diskussionen med några kortare bikupor eller om ni träffas digitalt delta-garna skriva sina svar i chatten innan ni fortsätter i hel grupp.

- Hur ser ni på skolans roll för tillit och engagemang?
- Utöver skolan, vilka fler funktioner eller strukturer i samhället ansvarar för att rusta barn och unga att verka i ett demokratiskt samhälle?
- Vad kan vår förening göra?
- Hur arbetar vi idag med inkludering av unga och demokratiutveckling?
- Cecilia Arensmeier talar om verktyg för engagemang. Har dagens unga de verktyg de behöver eller finns det en risk att de fastnar i passivitet?
- Avsnittets tanke kommer från Maja Hova. Hon lyfter perspektivet stad-land. Hur ser ni på jämställdhet i större städer kontra mindre orter?
- Håller ni med ungdomarna i panelen om att det finns skillnader?
- Vad är problemet med ett ojämnt samhälle?
- Vad kan vi göra för att minska skillnaderna?

Allt färre unga väljer att engagera sig i föreningar och politiska partier. I podden lyfts att partierna inte lyckas med att få med de unga ”med på båten” och inte riktigt har gjort sitt jobb för att få med de unga. Hur tänker ni kring det? Vad kan en förening eller parti konkret göra för att fånga de yngre? Vilken typ av frågor eller verksamhet behövs?

AVSLUTNING

Tillit och inkludering är en förutsättning för demokrati. I avsnitt tre lyfts även begreppet stolthet. Till nästa gång, reflektera över vad vi kan göra för att skapa stolthet över vår ort, verksamhet, tillhörighet eller identitet. Kom överens om hur och var ni ses nästa träff och stäm av att alla lyssnar på avsnitt fyra och fem av demokratipodden.

Till nästa gång:

Lyssna på avsnitt fyra och fem.

Frihet, ansvar och utmaningar för demokratin

**Nu är det dags för den sista och avslutande träffen!
Diskussionen utgår ifrån avsnitt fyra och fem av
poddserien Min demokratiska röst.**

INLEDNING

Börja med att göra en runda bland deltagarna för att checka in alla. Stäm av om det finns frågor från sist. Låt var och en berätta hur de tänker kring stolthet över identitet, minoritet eller ursprung.

FRIHET OCH ANSVAR

Frihet under ansvar, vad betyder det? Reflektera först tyst var och en i tre minuter, skriv gärna några rader på ett eget papper. Gör sedan en runda där ni jämför era tankar:

- Frihet och individens frihet är ett starkt begrepp i demokratin i de nordiska länderna. Skiljer det sig från övriga delar av världen?

CENSUR OCH BEGRÄNSAD FRIHET

Dela in er i mindre grupper, avsätt 20 minuter och skriv stödord:

- Är det möjligt begränsa individens frihet med bibehållen demokrati?
- Finns det situationer då censur eller begränsad yttrandefrihet till och med behövs för att säkra den demokratiska formen?
- Vilka verktyg behövs för ett demokratiskt samtal och att säkerställa riktigheten i information på sociala media?

ATT DISKUTERA I HELA GRUPPEN

Unga idag lär sig snabbt nya tekniker och källkritik kopplat till fakta från nätet och sociala media:

- Vad kan vi lära av dem?
- Finns det något tillfälle där vi kan använda unga som experter i vår verksamhet?
- Är vi rustade nog att kunna tolka all information vi finner på nätet?

SOCIALA MEDIA

Gör en snabb värderingsövning. Om ni träffas på nätet skapar ledaren två grupper, ett som heter "Bra" och ett som heter "Dåligt" och låter deltagarna avsluta till vilket rum de vill. Om ni genomför cirkeln som en

fysisk träff pekar ledaren ut ett hörn i rummet som ”Bra” och ett hörn som ”Dåligt”. Därefter ställer ledaren frågan till deltagaren och låter dem svara genom att förflytta sig till det rum som stämmer bäst in. Fråga:

”Det pågår en diskussion om huruvida den nya tekniken och sociala media stärker demokrati eller i kullkastar den demokratiska formen. Vad tycker du, är sociala medier något bra eller dåligt för demokratin i Sverige?”

När deltagarna valt hörn eller rum får de berätta varför de valt som de gjort innan ni återsamlas i helgrupp igen.

Ta en bensträckare eller fikapaus. Ta fram frågeställningarna nedan och lägg dem på flera mindre bord med tre stolar vid varje bord. Om ni träffas digitalt förbereder du grupprum och skriver frågorna i chatten. Avsätt 20 minuter och låt grupperna skriva stödord på pappret eller i chatten.

MILJÖ, MIGRATION OCH MEDIA

- Hur skiljer sig vårt sätt i de nordiska länderna att hantera de tre M:en mot övriga världen?
- Hur ser du på SÄPOS rapport om hot från främmande makt?
- Hur kan vi förstå och hantera hoten mot svensk demokrati?

ANSVAR FÖR DEMOKRATIN

Det avslutande avsnittet handlar mycket om ansvar för demokrati. Avsluta er studiecirkel med att gemensamt diskutera hur ni ser på ansvar för samhället och hur ansvaret fördelar sig, skriv gärna gemensamma minnesanteckningar på blädderblocksark eller digital White board.

- Vilket ansvar har jag på individnivå?
- Vilket ansvar har samhällets företrädare, politiker, företag och föreningar?
- Vilket ansvar har vi gemensamt på global nivå?

VAD GÖR VI NU?

Avsluta er sista träff med att låta var och en få lyfta något som han eller hon tar med sig från Min demokratiska röst och något de skulle vilja utveckla som en aktivitet eller verksamhet i föreningen.

Gör sedan en utvärdering, gärna i ett digitalt formulär som cirkelledaren sammanställer och skickar in till er lokala SV-avdelning tillsammans med närvarolistan.

Lycka till med er verksamhet!

Digital studiecirkel

Att mötas på distans

Att genomföra bra möten på distans kräver faktiskt mer än att alla deltagare kan koppla upp sig och få ljud och bild att fungera. Här är några tips och arbetsgång om gruppen är ovan vid digitala möten.

Första träffen med lång incheckning

Om gruppen är ovan vid digitala möten eller om det finns deltagare som är osäkra på att tekniken fungerar är det bra att erbjuda en längre stund för incheckning. Öppna det digitala mötesrummet en timme före utsatt starttid och erbjud dropp-in för deltagarna. Ha samtidigt telefonen tillgänglig så att du kan guida via telefonsamtal ifall någon har problem att ansluta till mötet. Hälsa deltagarna välkomna och stäm av att ljud och bild fungerar.

Teknik

Stäm av att alla deltagare har fungerande ljud och kamera. Gör en genomgång av funktionerna i webbverktyget och kontrollera att alla deltagare hittar de olika funktionerna:

- Mikrofon, på/av
- Kamera, på/av
- Chattfunktion
- Deltagarlista
- Eventuella funktioner för att begära ordet, göra "tumme upp" eller kommunicera frånvaro
- Dela dokument

Struktur

Hur vill vi kommunicera digitalt? Kom överens om era spelregler. Nedan följer några förslag att utgå ifrån:

- Ha mikrofonen i tyst läge
- Ha kameran på
- Begär ordet genom att slå på mikrofonen och säga ditt namn
- Gör korta pauser ofta, gärna varje halvtimme
- Sitt stilla i en ljus, tyst miljö, det är tröttande för övriga deltagare med en kamera som skakar och brusigt ljud i bakgrunden
- Använd tydliga rundor så att alla deltagare kommer tilltals och ingen "försvinner" under träffen.
- Använd webverktygets funktion för att dela in er i mindre grupper eller om verktyget ni arbetar i saknar ett sådant kan ni arbeta i grupperna genom telefonsamtal eller andra "grupprum" via tex Facebook eller Google Duo.

Pedagogik

Bra möten och inkludering – det är lika lätt eller svårt som när vi träffas digitalt som när vi träffas i ett mötesrum. Dela in er i mindre grupper med hjälp av det digitala verktyget eller byt telefonnummer i gruppen och ring upp varandra alternativt träffas i ett annat digitalt mötesrum på Facebook, Duo eller Google Meet.

Om Föreningen Norden

Föreningen Norden har sedan 1919 drivit utvecklingen av nordiskt samarbete i samverkan med civilsamhälle, och offentliga institutioner.

Föreningen Nordens verksamhet står på två ben där ena delen av verksamheten fokuserar på att driva utveckling av samarbete i Norden i samverkan med myndigheter och andra organisationer. Den andra delen av verksamheten består i att sprida kunskap om Norden och om värdet av nordiskt samarbete, samt att stärka relationen mellan människor i de nordiska länderna.

För att nå föreningens mål arbetar vi med engagemang, opinionsarbete och folkbildning. Vi satsar mycket på ett innovativt sätt utveckla det nordiska samarbetet för att skapa nya mötesplatser och sätt att driva arbetet.

Med visionen "Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region" som ledstjärna arbetar vi med lokala, nationella och transnationella insatser som övergripande syftar till:

- Ökat engagemang för nordiskt samarbete bland människor, organisationer och företag
- Fortsatt demokratisk och hållbar utveckling i Norden och i Östersjöregionen
- Fördjupat och breddat samarbete mellan politiken och civilsamhället
- Vidareutvecklat och fördjupat samarbete över generations- och nationsgränser

FÖRENINGEN
NORDEN

Studieförbundet Vuxenskolan

Studieförbundet Vuxenskolan är en idéburen folkbildningsorganisation med visionen om ett samhälle där människor växer genom kunskap, insikt och delaktighet.

VÅR VISION

”Studieförbundet Vuxenskolans vision är ett samhälle där varje människa växer genom kunskap, insikt och delaktighet.”

Vår idé och verksamhet är starkt förankrad i demokrati, jämställdhet, humanism och hållbarhet. Vår värdegrund och vision bidrar till att frigöra människors kraft, engagemang och utveckla sin kreativa förmåga.

VÅR VÄRDEGRUND

Vår värdegrund hävdar principen om människors lika värde baserat på de grundläggande mänskliga rättigheterna. Vår syn på bildning bygger på människans förmåga att själv forma sitt liv tillsammans med andra människor. Den utgår från individens rättigheter och skyldigheter att som aktiv medborgare ta ansvar för en samhällsutveckling som stärker den liberala demokratin.

Demokratipodden

© Studieförbundet Vuxenskolan 2021

Kontaktperson Studieförbundet Vuxenskolan: Lars-Erik Larsson larserik@sv.se

Kontaktperson Föreningen Norden: Emelie Dahlström-Ravn emelie.dahlstrom-ravn@norden.se

Studieplan: Erika Olsson Vreta Jord & Ord erika@vretagard.se

Podden är genomförd med medel från Myndigheten för ungdoms – och civilsamhällsfrågor, Mucf

sv.se